

ORGANIZAȚIA LEGIONARĂ F.D.C. DIN VASLUI ÎN ANII POSTBELICI. STUDIU DE CAZ C. IULIAN

dr. Nicolae Ionescu
Melania Ionescu

Cuvinte cheie: grupul de dreapta, mișcarea legionară, comunism, fascism, frați de sânge, stalinism.

Keywords: the right group, legionary movement, communism, fascism, blood brothers, Stalinism.

Abstract

The Organization of the Blood Brotherhood Vaslui
during the first postwar years

The following material is based on real facts and events that were told and proved with copies of the documents from the base of the National Council of Security's Archives Study. It is very possible that this article may provoke different reactions starting with the aversion of some to the legionary movement and ending with a certain interior revolt from the part of others. We didn't propose ourselves to do the apology of this movement with a large audience during the interwar period, that eventually was severely punished both by Carol II and, latter, by the Marshal Antonescu, but also by the power installed in our country the 6th of March 1945, day in which, because of the directs threats of Stalin, the communists and their puppets got to the helm of the state. Standing once again as debtors of the truth, we have never wanted and never will do the same as the communists did until 1989 - the flagrant falsification of contemporary history.

În perioada anilor 1945-1948, când a început procesul de comunizare a țării, în cadrul liceului Mihail Kogălniceanu s-a dezvoltat o *semnificativă mișcare legionară, de rezistență națională, anticomunistă*, caracteristică mai tuturor liceelor din țară. Se înființa astfel organizația legionară, *Frăția de Cruce (F.D.C- 46)*. La început această organizație a fost condusă de elevul Bogos Constantin, iar Iulian Constantin era bibliotecar. Acesta din urmă a făcut parte dintr-un cerc literar de la Liceul Mihail Kogălniceanu – Vaslui și a salvat, multe cărți interzise de noile autorități, de la ardere, prin ascunderea lor sub haină, luând atitudine față de epurarea din programa școlară a unor scriitori și a operelor acestora, cum ar fi: Blaga, Rebreanu, parțial Eminescu etc.¹

¹ CNSAS *Fond C. Iulian* p. 49. A se vedea și noile puncte de vedere despre caracterul național, anticomunist, ortodox al Mișcării legionare în recente lucrări, Zigu Ornea, *Anii treizeci - Extrema dreaptă românească*, Editura Fundației Culturale Române, București, 1996, Th. Codreanu, *A doua schimbare la față*, Editura Princeps, Iași, 2008, Valeriu Anania, *Memorii*, Editura Polirom, Iași, 2008 etc... Noile cercetări permit reevaluarea mișcării legionare. Ea se ridică împotriva comunismului, cultiva principiile moralei creștine, iar în ideologia legionară

<http://www.cimec.ro> / <http://www.muzeuvaslui.ro>

De la aceste acțiuni va avea de pățimit și va fi urmărit împreună cu alți colegi de securitatea comunistă. Bogos Constantin pleacă la Iași și conducerea grupului din Vaslui este preluată de Iulian Constantin. Ca șef al F.D.C. întărește activitatea organizației și cooptează noi elemente, trecându-le inițial prin „*mănunchiul de prieteni*”, ocupându-se personal de educația religioasă a lor. Grupul F.D.C-46 avea strânse legături cu mișcarea de la nivel național și cu F.D.C Iași, condus de Florian Dumitrescu și Comșa Eronim². În timpul cât a condus „*mișcarea*”, în primii ani postbelici, înființase ziarul „*Răcnetul Vasluiului*” care, apărea clandestin, destinat, îndeosebi, legionarilor

În ziua de 25 martie 1947 de „Bunavestire”, Iulian Constantin, împreună cu Tărânceanu Mircea au organizat un parastas legionar, cu sprijinul preotului Rotaru Ion, pentru pomenirea morților *Mișcării* (Codreanu, Moța, Marin etc.). Grupul legionar din Vaslui, a botezat copilul FDC-istului, Olaru Aurel, căruia i-au pus numele Corneliu³ și frecventează lăcașurile ortodoxe, interesându-se de îngrijirea mormintelor legionare⁴

În vara anului 1948, când au început arestările legionarilor, șeful grupului, Iulian C. a ținut o ședință în casa lui Potoceanu Dumitru la care au participat Gruia Ioan și Petcu Ioan. În această ședință s-a stabilit ca Iulian C. să dispară din oraș, iar Potoceanu Dumitru, Petcu Ioan și Gruia Ioan să facă de planton în grădina publică (Copou) a Vasluiului, în anumite zile din săptămână, ca prin ei, Iulian să poată ține legătura cu orașul, spre a se interesa despre arestările legionarilor. Această acțiune nu a mai fost pusă în practică, datorită faptului că Iulian C. a fost arestat a doua zi, dispărând astfel, din oraș. În dosarul de urmărire al Securității se propunea și arestarea

---

nu erau numai răzbunarea și crima cum s-a tot spus; crimele care s-au făcut sunt în nume personal, fiind condamnate de mișcare, ca, de exemplu, asasinarea lui N. Iorga înfăptuită și cu ajutorul serviciilor secrete sovietice de echipa lui Traian Boieriu. De remarcat este că Mișcarea Legionară era o organizație *paramilitară cu o disciplină de fier, caracterizată prin cinste, onoare și demnitate*. Ea nu a fost fascistă, nazistă sau total antisemită cum s-a considerat mult timp, dovadă fiind discuțiile lui Corneliu Zelea Codreanu cu rabinul Safran sau aprecierile lui N. Steinhardt din închisoare, despre legionari. În Mișcarea Legionară nu era salutul nazist, ci cel roman: *Ave Caesar!* Această mișcare era o *stare de spirit* care condamna politicianismul partidelor și condamna comunismul, înscriindu-se pe linia marilor acțiuni naționale ale lui Tudor Vladimirescu, Avram Iancu, ale celor care au făurit unitatea și independența națională, afirma recent la cunoscuta emisiune a TVR-1, *Profesioniștii* din 28 nov. 2008, realizată de Eugenia Vodă, cu *Constantin Iulian*, vârful de lance al mișcării legionare din Vaslui, azi remarcabil om de știință în domeniul hidrotehnicii.

² CNSAS, *Fond C. Iulian*, f. 14. Despre mișcarea legionară ca stare de spirit vezi și lucrarea Corneliu Zelea Codreanu, *Pentru legionari*, vol. I, ed. A VII-a, Editura „Omul Nou”, București, 1990; Sorin Lavric, *C. Noica și mișcarea legionară*, București, 2008.

³ Ibidem, dos. 2/f.1. Corneliu Zelea Codreanu a fost simbolul legionarilor, apreciat de regele Carol al II-lea pentru „*admirabilul său spirit organizatoric*” și i-a cerut acestuia șefia Gărzii de Fier, dar Căpitanul l-a refuzat, (I.Scurtu, *Asasinarea lui Corneliu Zelea Codreanu* în „Magazin istoric”, ianuarie, 2009, p.47).

⁴ Ibidem, f. 3.

prof. Potoceanu D. deoarece era considerat a fi șeful restrâns al grupului⁵.

În 1948, sunt arestați și ceilalți membri ai grupului vasluian, printre care amintim: Târnoveanu Mircea, Dărăscu Petru, Coatu Dinu, Rotaru Petru, Lapteș Mihai, Alexa Cezar, Olaru Aurel ș.a.⁶ Pentru activitatea desfășurată, Iulian Constantin este condamnat de Tribunalul Militar Iași la 7 ani închisoare, 2.000 de lei amendă, 3 ani interdicție corecțională, pedeapsă pe care o execută până în anul 1955.

Grupul care s-a opus „reeducării” la închisoarea Suceava a fost condus de avocatul N. Pâslaru, comandant legionar-șeful Regionalei Moldova și Bucovina de Sud. A fost izolat împreună cu alți tineri și supuși unui sever regim de detenție. Printre cei izolați s-au aflat: preotul Dumitru Mitoiu (împreună cu cantorul Verigheanu), cpt. N. Magirescu, medicul Dumitru Moisiu, studentul Dan Dumitrescu, Emil Constantinescu, C-tin. Străchinaru, Eugen Berza, la care se adaugă, tinerii FDC-iști din Grupul Vaslui (Iulian C., Olaru Aurel, Dănilă Constantin, Târnoveanu Mircea, Sumanaru Dumitru, Lapteș Mihai, Dimitriu I., Gruia I. ș.a.)⁷ Trebuie precizat că avocatul Nicolae Pâslaru din cauza regimului sever de detenție ce i s-a aplicat, a decedat în închisoarea de la Aiud, în anul 1961. În lagărul de la Peninsula –Valea Neagră a fost organizată de cei care s-au opus reeducării o acțiune de recuperare a celor căzuți în „demascările” de la Pitești și Gherla. În centrul acestei acțiuni de recuperare s-a aflat profesorul Grigore Zamfiroiu. La acțiune au participat V. Toma, preotul. Adrian Făgețeanu, preotul Ion Florea, Roman Braga, Petre Gâdea, Dănilă Roman, Gh. Stănescu și C. Iulian. Pentru ridicarea moralului din acest lagăr a fost editată clandestin, revista „Hrisov de Buna Vestire”. Tot atunci a apărut și „Imnul Peninsularilor „Se-ntorc din hăul închisorii..”) compus de preotul Ion Florea, pe versurile profesorului Grigore Zamfiroiu. În contracararea acțiunilor de reeducare, un rol important l-au avut poeziile lui Radu Gyr, Aron Cotruș („M-am născut să dăru”) și a altor poeți, transmise *din om în om*. Prin urmare, Constantin Iulian, considera că procesul de „reeducare” și „demascare” a eșuat în universul concentraționar românesc⁸.

În timpul detenției era caracterizat ca unul dintre „elementele cele mai fanatice”, menținându-se pe poziția sa legionară, ca urmare a legăturilor pe care le are în închisoare cu unii conducători ai mișcării, cum au fost Petrașcu Nicolae și Horia Cosmovici. El caută să mențină pe aceeași conduită și gruparea FDC Vaslui, luând parte la o serie de acțiuni în închisoarea Suceava, fapt ce a dus la izolarea sa.

În penitenciarul Pitești a continuat reorganizarea mișcării legionare și s-a opus procesului de reeducare din anii 1953-1954, militând împotriva „codașilor și trădătorilor” Inițiază acțiuni prin care se răsturnau declarațiile suplimentare date la

⁵ Ibidem, f.11. Prof.D. Potoceanu de la Lic. M.Kogălniceanu s-a născut la 30 ianuarie 1929, fiind fiul lui Nicolae și Aurica, de origine socială „mic-burgheză” În 1951 era student la Facultatea de medicină și fizică din Iași. A fost luat în pregătire FDC-istă de Iulian C., însă, nu s-a putut stabili din anchetă dacă a fost sau nu încadrat în acest grup legionar (f.10).

⁶ Ibidem.

⁷ Declarația lui Iulian Constantin de la CNSAS, Dos.I/155531, vol. I p. 59. Acest fapt a fost reconfirmat recent și la excelenta emisiune a TVR-1, amintită mai sus, realizată de Eugenia Vodă.

⁸ Ibidem, p. 60.

Pitești, fiind convins de „victoria legiunii” Constantin Iulian era un legionar cu influență în rândul celorlalți membri ai mișcării, fiind în detenție în închisorile Suceava, Pitești, Canal Peninsula – Valea Neagră, Jilava, Gherla etc.⁹

După eliberarea sa din penitenciar, în iulie 1955, se stabilește la Vaslui, fiind supravegheat informativ de către agentul „Creangă” Din notele de urmărire ale Securității rezultă că are la început o poziție de om rezervat, liniștit și pașnic. Ulterior, supravegherea informativă stabilește interesul lui Iulian Constantin. de a lua legătura cu majoritatea elementelor din fostul grup F.D.C.-Vaslui. Reia legăturile cu Târnoveanu Mircea, Dărăscu Petru, Lapteș Mihai, Alexa Cezar, Olaru Aurel. Are o atitudine rezervată față de Juverdeanu Ovidiu, Botez Octavian, Bogos Constantin, Gruia Ion, Melinte Corneliu etc. În special, pe Bogos C-tin. și Juverdeanu Ovidiu îi consideră ca fiind elemente care au „lovit în organizația legionară”¹⁰

Constantin Iulian arăta că în timpul detenției, linia legionară nu a fost respectată, că s-au făcut foarte multe greșeli datorită unor „agenți provocatori”- infiltrați în mișcare pentru a o compromite. Subliniază, la întâlnirea cu vechii camarazi, necesitatea menținerii spiritului legionar în rândurile elementelor F.D.C. El acorda o atenție deosebită conspirativității și prudenței în conduită, fapte reieșite din rapoartele de urmărire ale Securității. Participă cu discreție la nunta prietenului său, Rotaru Petru, în octombrie 1955, deși acțiunile sale erau supravegheate. Adoptă în activitatea sa principiul legăturii „de la om la om”, discutând separat cu fiecare element din anturajul său, în funcție de încrederea pe care o avea în acesta¹¹

Fiind un „*element fanatic și mistic*”, după aprecierile securității, Iulian Constantin frecventa cu regularitate biserica. După slujbe pleca împreună cu alți colegi la Mausoleul Eroilor de la cimitirul Eternitatea din Vaslui unde amintea de mormintele legionare, despre care afirma că în prezent acestea nu se mai cunosc, în comparație cu cele sovietice, „dar în viitor vom face și noi ceva pentru ai noștri, nu așa cum au făcut rușii distrugând mormintele lui Moța, Marin și Codreanu” Tot cu această ocazie, Iulian Constantin a spus că acea cruce era ridicată de legionari în fața fostei Școli Normale din oraș (ulterior, școala a devenit Spitalul TBC din localitate - *n.n*), pe locul unde au fost împușcați o serie de legionari, în septembrie 1939, ca urmare a asasinării primului ministru, Armand Călinescu. Într-adevăr, cunoscutul om politic a fost omorât de legionari datorită executării Căpitanului Mișcării, Corneliu Zelea Codreanu, din ordinul regelui deoarece a refuzat ca această organizație să fie condusă de Carol al II-lea. Au fost împușcați 33 de legionari în Vaslui, iar elevii de la liceul M.Kogălniceanu au fost aduși să vadă abominabila faptă. În amintirea acestui masacru a fost construită în 1940 o cruce care se mai afla și în 1955¹².

Legătura lui Iulian Constantin cu grupul FDC-46 reîncepea, în anul 1955, așa cum ne relevă rapoartele Securității. După eliberare, acțiunea sa viza trei categorii de deținuți: o primă categorie era cu cei care au fost arestați și au rămas pe o poziție

⁹ Ibidem, Dacă acceptai „reeducarea”, însemna să-ți torni colegii de celulă. Au fost și „oameni slabi” care nu au rezistat fenomenului de reeducare desfășurat îndeosebi la închisoarea Pitești.

¹⁰ Ibidem, f. 17.

¹¹ Ibidem, f. 19.

¹² Ibidem. De asemenea, în fiecare reședință de județ au fost executați câte trei legionari.

legionară; o a doua era a celor care au trădat mișcarea datorită acțiunii de *reeducare* de la Pitești sau au fost informatori în penitenciare și ultima categorie era aceea care a făcut parte din acest grup după 25 august 1944, dar nu au fost arestați. Întreaga sa atenție se îndrepta, desigur, spre prima categorie. Se lua legătura cu ei în diferite locații: biserică, casă sau cimitir¹³. De asemenea, Constantin Iulian în discuțiile cu tinerii pe care îi medita la matematică pentru admiterea la facultate, combătea materialismul și ateismul comunist, ponegrind guvernul, partidul și asculta posturi de radio occidentale, se arăta în dosarul său de urmărire. A organizat în 1956 excursii legionare la Iași și în munți. Folosește literatura legionară ca: „*Îndemn la simplitate*” de Ernest Bernea. Trebuie subliniat că și membrii familiei sale au fost arestați, între timp, printre ei, fiind fratele său, Traian, condamnat de trei ori și unchiul său, inginer, Ion Iulian, considerat pe nedrept, criminal de război.¹⁴

Fostul procuror Zilberman din Vaslui, apoi director al Școlii de Cooperatie din localitate a ordonat ca lui Iulian Ion să i se pună lanțuri la picioare și să fie dus prin oraș, întrucât el se ridicase împotriva „*jidanielor*”, deoarece „aceștia au căutat să profite, întrucât erau sprijiniți de sovietici” se arăta în notele Securității. În aceleași surse, se sublinia faptul că Iulian Constantin întreținea legături cu foștii colegi FDC-iști din țară și străinătate, în special cu cei din București.¹⁵

Trebuie menționat faptul că Iulian Constantin avea „un cult deosebit pentru puterile occidentale”, căutând să arate cu orice prilej superioritatea acestora, față de U.R.S.S., fapt subliniat în notele informative. El desconsidera presa noastră, nesocotind știrile privind situația politică din țară, în care se arăta superioritatea orânduirii socialiste și se orienta după informațiile radiofonice din Vest. „Toate evenimentele interne și externe care aveau loc erau *interpretate dușmănos*”, fapte evidențiate în raportul de urmărire al inculpatului¹⁶.

Vorbind despre organizația legionară, Iulian Constantin o considera o creație dumnezeiască caracterizată prin valori morale deosebite: *cinste, onoare și demnitate*, iar mulți s-au străduit să nu mai existe legiunea, dar ea, totuși, trăiește. Relata că Horia Sima după „actul de trădare „de la 23 august 1944 a propus lui Hitler „înarmarea legionarilor împotriva comunismului”¹⁷. Căutând să atenueze crimele și jafurile legionarilor în timpul rebeliunii, arăta că nu toți în cămăși verzi erau legionari, ci unii sub această mască se ocupau de furturi. Acesta organiza în 1955, anumite excursii asemănătoare marșurilor legionare și agentul „*Creangă*” informa că

¹³ Ibidem, f. 14.

¹⁴ Ibidem, f. 18.

¹⁵ Ibidem, f. 24. Este și o notă despre Zamfiroiu Grigore – „legionar fanatic”, licențiat în filozofie și teologie care a lucrat în 1938 într-o tabără legionară cu Horia Sima. El a făcut parte dintr-un grup de 50 de legionari care în 1938 au vrut să-și facă *harachiri* pentru obținerea grațierii de la Carol al II-lea a lui Codreanu. Se pronunța pentru înlăturarea divergențelor dintre grupările legionare și realizarea unității lor.

¹⁶ Ibidem, f. 20. A se vedea și *Experiențe carcerale în România comunistă*, vol. I, coordonator, Cosmin Budancă, prefată Lucia Hossu Longin, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului, Editura Polirom, Iași, 2007.

¹⁷ Vezi, Carlos Caballero, Jurado, Richard Landwehr, *Armata națională a guvernului de la Viena*, Editura Vicovia, Bacău, 2008.

inculpatul Iulian poseda o serie de cărți interzise ca: „*Huliganii*”, „*Îndemn spre simplitate*”, „*Camarazii*”¹⁸. De asemenea, pentru a-și câștiga existența, dădea meditații la matematică, având înclinații deosebite la această disciplină. Era urmărit permanent de Securitate și acuzat că educă tinerii în spirit legionar.

Odată cu începerea anului universitar 1956-1957, Iulian Constantin vine la București, se înscrie și urmează ca bursier cursurile anului I de la Institutul de Construcții, absolvind cu calificativul „F. Bine”. Este urmărit și în Capitală de agentul „I.Silvan”, deoarece continuă activitatea legionară, prin diferite acțiuni sau citirea de cărți interzise. Este din nou arestat în 1958¹⁹. În anul doi de facultate, în 1958, este condamnat la 25 de ani muncă silnică și 10 ani degradare civică pentru „*crimă de uneltire contra ordinii sociale*” de Tribunalul Militar București. Se dispunea, totodată, confiscarea totală a averii condamnatului și îl obliga la plata a 1000 de lei cheltuieli de judecată, împreună cu un grup de 14 intelectuali acuzați de legături legionare²⁰.

Este eliberat la 1 august 1964 de la Aiud prin decretul 411 de grațiere generală ca „*needucat*”, menținându-și trează conștiința și credința creștină. În penitenciar în toată perioada detenției s-a menținut pe aceeași poziție legionară și a refuzat să participe la „*munca cultural-educativă*”²¹.

Iulian Constantin a absolvit Facultatea de Hidrotehnică în 1970, ca șef de promoție, specialitatea amenajări portuare și construcții hidrotehnice, fiind repartizat în București. A lucrat mult timp la Institutul de Studii și Proiectări Hidrotehnice (ISPH). S-a căsătorit în 1973 și soția sa, Iulian Daniela, a lucrat ca statistician la Centrala Bumbacului. După absolvirea Institutului de Construcții este urmărit permanent de Securitate. Aceasta încearcă să subtilizeze cheile soției pentru a face dubluri și a intra în imobil unde să instaleze mijloace speciale. Se avea în vedere chiar posibilitatea de a intra în posesia cheilor de la apartament prin luarea de la fiica sa - Iulian Roxana - elevă la Liceul Dimitrie Cantemir²². În 1982 când i-a murit mama, s-a deplasat de mai multe ori la Vaslui, fiind urmărit de sursele „Rotaru” și „Iancu”

Înainte de 1989 a fost autorul a șase brevete de invenții și laureat al Premiului Academiei Române de două ori, prima dată, fiind în 1983. A avut două condamnări politice în timpul regimului comunist. Prima, a suferit-o înainte de majorat, așa cum s-a văzut mai sus. Activitatea sa, după 1948, a fost urmărită permanent de Securitate²³.

¹⁸ C.N.S.A.S, *Fondul C. Iulian*, f. 23.

¹⁹ Ibidem, f.45. Securitatea urmărea proiectata întâlnire după 10 ani a promoției 1948 cu foștii profesori de matematică și istorie de la Lic. „M.Kogălniceanu” - Vaslui, Emanoil Gaiu și Octav Mărculescu.

²⁰ CNSAS, fond C. Iulian, vol. III, ff. 184-185. Securitatea l-a denumit „obiectivul Ilie”. Printre condamnați se numără prietenii acestuia: Udroui Constantin, Zamfiroiu, Grigore și Rodica, Zamfiroiu Mărgărit, Atanasii Constantin (Puiu), monahul Sofian Boghiu - 16 ani detenție etc.

²¹ Ibidem, f. 27. Iulian C. arăta că „cel ce își pierde credința, nu știe ce pierde”. În închisorile comuniste i-a cunoscut pe părintele Anania, actualmente Mitropolitul Ardealului Î.P.S. Bartolomeu și pe filosoful Petre Țuțea. La eliberare aproape că își uitase numele de botez, din Constantin a zis-Alexandru.

²² Ibidem, ff. 39-40.

²³ Ibidem, f. 49.

Când i s-a acordat Premiul Academiei R.S.R pentru contribuția sa la proiectarea Canalului Dunăre - Marea Neagră a făcut chiar o glumă, arătând cu *ironie* că a fost premiat mai întâi ca *rob*, unde și-a petrecut câțiva ani de detenție, apoi, ca proiectant. Din discuțiile avute cu el a rezultat că se consideră victimă a unei erori judiciare²⁴ Chiar din timpul facultății, prof. univ. dr. Radu Prișcu - rectorul Institutului de Construcții, i-a propus să devină asistent la catedra de Construcții Hidrotehnice cu condiția să-și facă „*reabilitarea*” Acesta a răspuns curajos că el nu are ce reabilita, ci justiția trebuie să se „*reabiliteze față de el*”²⁵ A refuzat ca în emisiunile de la Radio - despre noile surse de energie, să introducă în intervențiile sale, extrase din cuvântările lui Nicolae Ceaușescu, considerând că cel care acceptă un astfel de „compromis” este o „*lichea*”²⁶

Iulian Constantin a participat la funeraliile prof. Radu Prișcu, fost rector la Institutul de Construcții - București, la mănăstirea Cașin. Cu acest prilej, el a afirmat că în trecut prof.dr. Radu Prișcu a dus o politică de „*extremă dreaptă*”, ca și predecesorul său - Dorin Pavel, „*părintele hidrotehnicii românești*” din anii 1940-1950. Ei au făcut o politică legionară, dar au fost „*iertafți*” de noul regim datorită valorii lor profesionale ieșite din comun²⁷

În dosarele sale de urmărire, se află și o declarație despre cei peste 13 ani de închisoare, în legătură cu reeducările din închisorile comuniste considerate de C. Iulian ca *nocive și dezonorante*. Sunt *nocive*, întrucât erau conduse de Securitate care încerca să-i folosească pe „*reeducați*” pentru a obține informații prin orice mijloace, ca apoi să-i lichideze spre a șterge urmele acțiunii lor și *dezonorantă fiindcă un om ajuns în poziția de informator în închisoare, tot restul vieții sale, numai putea fi considerat - om de onoare*.

În concluzie și azi, unii nu au abandonat idealurile tinereții și, din păcate, chiar în anii după 1989 se consideră, pe nedrept, că mișcarea legionară este un *pericol public*, de aceea aprecierile asupra ei trebuie *nuanțate*, deoarece tineretul legionar a avut idealul rezistenței împotriva comunismului, după cum cei dinainte au avut de luptat pentru realizarea idealului independenței și desăvârșirii unității naționale, spre deosebire de tinerii de azi, care trăiesc o *criză de ideal*.

Desigur, unele din investigațiile realizate asupra acelor ani, trebuie adâncite și nuanțate prin cercetări ulterioare menite să releve situația dramatică prin care trecea țara, deoarece consecințele războiului și ale instaurării comunismului s-au resimțit mai puternic în această zonă, iar orașul Vaslui, inclusiv Moldova, au reprezentat în acei ani întruparea „*durerilor înăbușite*” și a experimentelor comuniste cu tot cortegiul de suferințe ce se desfășurau în România și în lume.

²⁴ Ibidem, f. 50. De menționat este faptul că detenția la Canal era foarte dură datorită muncii grele, fiind considerat în anii 50 « *mormântul burgheziei românești* ». Cei ce lucrau la Canal erau considerați „bandiți” și salutul frecvent era „moarte lor”.

²⁵ Ibidem.

²⁶ Ibidem, f. 51.

²⁷ Ibidem, f. 52. Iulian C. este autorul a numeroase studii privind valorificarea potențialului litoralului românesc și al unor lucrări la hidrocentrala Sadu V, doctor, în hidrotehnică după 1989, întrucât dosarul său era spre « *păstrare socialistă* » din cauza trecutului său politic.

Bibliografie:

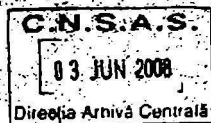
1. Codreanu - Corneliu Zelea - *Pentru Legionari*, Capitolul "Programul nostru", p. 231, ediția primă 1936.
2. Codreanu, Theodor - *A doua schimbare la față*, Editura Princeps, Iași, 2008, p.135.
3. Constantiniu, Florin - *O istorie sinceră a poporului român*, București, Editura Univers Enciclopedic, p. 341.
4. Djuvara, Neagu - *O scurtă istorie a românilor povestită celor tineri*, București, Editura Humanitas 2005 p. 214.
5. Milcoveanu, Șerban - *Partidul Comunist și Mișcarea Legionară în epoca fierbinte (iulie 1945-iulie 1948)*, București, Editura Învieirea, 1996.

Documente C.N.S.A.S.

N° 1531

Vol 9012

Declarație

Subsemnatul Iulian S. Constantin, frate lui Dumitru S. Elena, născut la 17 Octombrie 1929 în orașul Vaslui, de profesie student (anul 2 facultatea de construcții, hidrotehnice), cu ultimul domiciliu în București, str. Ștefanescu-12, N° 74, fost în F.O.C. din anul 1945, condamnat în 1948 la 7 ani închisoare corecțională pentru delictul de umiltare contra ordinii sociale (activitate în grupul F.O. Vaslui, în care am fost și refugiu umiltare), eliberat în 1955 și rearrestat în 1958, condamnat la 25 ani pentru umiltare contra ordinii sociale (art. 209, P.P.), actualmente detinut în penitenciarul Aiud, declar următoarele:

Nu fac politică nici probleme de ordin politic, nu discut starea fizică nu-m îngăduie să mă angajez în nicio activitate politică.

Aceasta este declarația pe care o dau

I. Iulian

Într-o din două de urubire

Conf. C.N.S.A.S. F 151531

901 1

III. Categoria de evidență operativă. Din datele compromițătoare arătate reese că desfășoară activitate de legionari.

3

și urmează a fi trecut în evidența o erativă ca suspect de activitate clandestină - legionar (categoriile sînt arătate în Directiva cu evid. pag. 54-56)

IV. Propunere de deschidere. În baza materialelor verificate și neîndoelnice anexate, care dovedesc activitatea contrarevoluționară împotriva Republicii Populare Romne, propunem deschiderea dosarului indivizual asupra unității Iulian Constantin.

Scopul deschiderii dos rului este de a stabili: (se va apăta concret)

- Forma concretă și metodele sale care își desfășoară activitatea; Caracterul activității - grupaj, legături cu elemente riefecții, din inchișii, ajutor legionar etc.
- Ce se cunosc și desfășoară activitatea.
- Ce linii și directive a primit din inchișii și cum le gbeze
- Dacă are sau for superior care-l dirijează, ce instrucțiuni primește, prin ce mijloace - curieri, deplasări personale, și cum le aplică.
- Dacă cunoaște conștința legionară pe țara și dacă are legături cu ea.
- Stabilirea tuturor legăturilor, cu elemente riefecții din mîscarea legionară și caracterul acestor legături.
- Stabilirea dacă posedă și are și produse materiale legionare de propagandă.
- Stabilirea dacă posedă și are și produse armament.
- Dacă de la el s-a putut organiza și organiza grupuri legionare și cui a fost destinat.

C.N.S.A.S.

03 JUN 2008

Directia Arhivă Centrală

documentînd astfel activitatea criminală practică și intențiile dușmănoase pentru demascarea completă a acestei activități.

Redactată astăzi 6 Decembrie 1955 în Orșlia (localitatea)

în 1 exemplare

SEF DE BUCU Scote
(gradul, numele, semnătura)

LUCRĂTOR OPERATIV
(gradul, numele, funcția)

SEF DE SERVICIU
(gradul, numele, semnătura)

Inregistrat la data 9. Dec. 1955
sub nr. 89

LUCRĂTOR OPERATIV

(gradul, numele) / www.cimec.ro / http://www.muzeuvaslui.ro